

til at drage Grændsen for snævert for Sogneraadens egen Beslutningsevne og Ret efter Loven. Jeg beder undskyldt, at jeg er kommen bort fra den foreliggende Sag, men det er det ærede Medlems Udtalelser, der have foranlediget mig dertil. Jeg erkender, at det ikke ligger for, og jeg vilde ønske, at man vilde holde sig til Sagen.

N. Andersen: Jeg vil kun sige ligeoverfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at, hvad han har udtalt, indeholder ligesaa lidt som, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) yttrede, noget Svar paa det, jeg havde spurgt om. Jeg har spurgt om, hvorpaa det ærede Medlem grundede den Mening, at Amtsraadene kunde negte deres Samtykke til de Udgifter, hvorom der var Tale; men saa kommer det ærede Medlem og svarer, at det kan være, at der er en Tilhøielighed dertil. Men jeg har ikke spurgt, om der var en Tilhøielighed til det One eller Andet; men jeg har spurgt, paa hvilken Lovbestemmelse han grunder den Mening, at Amtsraadet kan gjøre det, og hvis det ærede Medlem vil svare paa mit Spørgsmaal, saa maa han svare paa det, og ikke henviser mig til minutiøse Bestemmelser i Landskommunallovens § 47; thi dem er der ikke Tale om her.

Berg: Læs andet Punktum i § 47; der har Amtsraadet Bestemmelser, hvorefter det kan gribe ind i det her omhandlede Forhold.

Zahle: Jeg troede, at jeg med det, som jeg har svaret det ærede Medlem, og som jeg for Resten ikke behøvede at svare det ærede Medlem paa, havde gjort nok; thi jeg staaer ikke ligeoverfor det ærede Medlem som en Minister, han kan interpellere med Hensyn til Noget, som han kan vente at faae Svar paa. Jeg veed meget vel, at det ærede Medlem ikke synes om adskillige af de Bemærkninger, jeg har gjort om denne Sag. Det veed jeg godt efter det ærede Medlems Stilling; men jeg har gjort opmærksom paa, hvorledes den faktiske Omgang er mellem Sogneraadene og Amtsraadene, og hvorledes Amtsraadene have Leilighed til at efterse Kommunernes Regnskaber og gjøre Indsigelse derimod. Det har jeg paavist, og det troede jeg nok, at det ærede Medlem kunde forstaa. Vi have forøvrigt ikke her at gjøre med Fortolkninger.

Bossen: Da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg fatte mig overordentligt kort; men jeg kan dog ikke lade denne Behandling slutte, uden at gjøre nogle Bemærkninger, hvilket jeg kan gjøre ved væsentlig at henholde mig til mine tidligere Udtalelser til Forslaget, idet jeg maa tilstaa, at de Indvendinger, der ere gjorte saavel

mod Formen som mod Indholdet af dette Forslag fra forskjellige Sider, efter min Opfattelse ikke have bidraget til at svække de Argumenter, som jeg har fremsat, og jeg skal navnlig sige dette ligeoverfor den ærede Minister, fra hvem jeg umægteligt havde ventet nogle stærkere Argumenter for hans Fremgangsmaade end dem, vi have hørt; thi det var ikke Andet, end hvad vi gjentagne Gange have hørt før, og jeg skal i saa Henseende indskrænke mig til at sætte min Udtalelse imod den ærede Ministers. Naar imidlertid den ærede Minister nærmest søgte at rette Stil i det foreliggende Forslag til Beslutning, maa jeg desangaaende sige nogle ganske faa Ord. Den ærede Minister gjorde først gjældende, at det ikke alene var i eet Aar, dette sidste Aar, at de omtalte Cirkulærer vare udgaaede, men at de vare fremkomne ogsaa i tidligere Aaringer, og at der fandtes Cirkulærer af samme Indhold fra tidligere Tid. Det Modsatte deraf hedder det heller ikke i Forslaget, men det refererer sig til Cirkulærer af den særegne Natur og Karakter, som ere udgaaede fra den nuværende ærede Kultusminister. Jeg har ikke indladt mig paa at indskrænke Tidssomfanget for disse Cirkulærer til nogen bestemt Tid, til ifjor eller til iaar, men det er hele Karakteren af denne Foranstaltning, jeg har søgt at ramme ved det Forslag, der foreligger til Beslutning. Den ærede Minister søiede dertil, at der ikke var udgaaet noget Cirkulære til Kommunerne, og derfor var det ikke rigtigt at bruge det Udtryk. Sa, den ærede Minister kan maasse hænge sig i den Form, at Cirkulærene til Kommunerne udgaa gennem Skoledirektionerne, og at fordi der staaer over Cirkulærene, at de ere udgaaede til Skoledirektionerne og ikke til Kommunerne, ere de ikke til Kommunerne, og at det følgerlig ikke stulde hedde „Cirkulærer til Kommunerne“. Men Meningen med Cirkulærene er dog, at det er Cirkulærer til Kommunerne, og der er efter min Opfattelse derfor ikke nogen Tvivl om, at de ogsaa kunne betegnes som saadanne. Endelig mente den ærede Minister, at Udtrykkene „imod Sogneraadets Billie“ ikke var heldigt, og at det navnlig ikke svarede til Slutningen af Sætningen, hvor det hedder, at man opfordrer Ministeren til at høre denne Foranstaltning, hvor Sogneraadene ikke frivilligt ere gaaede ind derpaa. Paa den ene Side maa jeg sige, at det er netop Hovedpunktet for min Betragtning, at man vil misbillige en Foranstaltning, forsaavidt den er gaaet imod Sogneraadens Billie; men man har ikke tænkt paa at misbillige, at en saadan Foranstaltning finder Sted i de Kredse, hvor der er Enighed mellem Autoriteterne og Sogneraadet; thi det bliver Sogneraadens egen Sag, hvad de frivillig indgaa paa. Hovedsagen er, at det er imod Sogneraadens Billie. Men paa den anden Side indeholder den sidste Sætning i Forslaget for saa vidt noget Andet, som det er en Opfordring, man retter